

วารสารวิชาการ

สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย

APHEIT JOURNAL

ISSN : 0858-9216 ปีที่ 20 ฉบับที่ 2 ธันวาคม 2557 Vol. 20 No. 2 December 2014

สารบัญ

CONTENTS

ปีที่ 20 ฉบับที่ 2 เดือน ธันวาคม 2557

บทความวิจัย

- 07 Business Ethics Education from the Perspective of Lecturers of School of Business Administration in Thailand
Amara Tirasiwat
- 22 The Focal Determinants Of Service Fairness, Satisfaction And Behavioral Intentions In Service Management
Montri Lawkobkit and Ravipa Larpsiri
- 37 รูปแบบพัฒนาภาวะผู้นำสำหรับผู้มนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน
กรองทิพย์ นาควิเชตร และคณะ
- 46 การนำนโยบายการศึกษาของสงฆ์ไปปฏิบัติ : วิเคราะห์การดำเนินการของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระมหามหรรณพงค์ ศรีสุเมธิตานนท์
- 59 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา
สงวนพงศ์ ชวนชม
- 69 ปัจจัยการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ ที่มีต่อฐานะการเงินและผลตอบแทนของ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI)
กัญญาพัชญ์ อรุณรัตน์
- 79 ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี: กรณีศึกษาสำนักงานสรรพากรภาค 6
สร้อยเพชร ลิสนิ และมนตรี ช่วยชู
- 90 ความต้องการของผู้ทำบัญชีที่มีต่อกิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีในเขตบางนาและพื้นที่ใกล้เคียง
ณฐา ธรเจริญกุล
- 99 โอกาสของความสำเร็จทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาของครัวเรือนไทยในชนบท
ธิดิมา พลัปลิง สุวิมล เสงพัฒนา และดิเรก ปัทมสิริวัฒน์
- 112 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานของโรงพยาบาลบ้านแพ้ว (องค์การมหาชน)
ฉัตรภา โพธิ์พุ่ม
- 124 นวัตกรรมทางการสอนเพื่อส่งเสริมผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในรายวิชาชีพทางวิศวกรรมไฟฟ้าสื่อสารด้วยกิจกรรม การดึงดูดความสนใจร่วมกับการใช้ระบบอีเลิร์นนิ่ง
ปรีชา กอเจริญ
- 136 ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานครมีสภาพพรอพินิจ
อำนาจ วังจัน
- 148 พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของประชาชนในชุมชนวัดสี่ลูก เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร
วนิดา ปาวรีย์

บทความวิชาการ

- 158 การเตรียมความพร้อมแรงงานด้านการท่องเที่ยวเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
ยุพวรรณ นังคลาภิวัฒน์

ปัจจัยการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ ที่มีต่อฐานะการเงินและผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI)

The Factors Choice of Using Measure Policy The Value of Inventory on The Financial Position and Returns of Listed Company in The Market for Alternative Investment (MAI)

กัญญาพัชญ์ อรุณรัตน์

นักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม

E-mail : Kanyapat.ying1960@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ ที่มีต่อฐานะการเงิน และผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาปัจจัยที่มีต่อการเลือกนโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ วิธีเข้าก่อนออกก่อน และวิธีถัวเฉลี่ย 2. เปรียบเทียบผลกระทบจากการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ 3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างฐานะการเงินกับผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากงบการเงินตั้งแต่ปี 2552-2556 ในการทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ ใช้สถิติ Chi-square Test และในการเปรียบเทียบผลกระทบจากการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ ใช้สถิติ t-Test และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างฐานะการเงินกับผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) ใช้สถิติ Multiple Regression Analyze โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05

จากการศึกษา ปัจจัยการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ พบว่า ประเภทอุตสาหกรรม และขนาดของกิจการเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ สำหรับในด้านผลกระทบจากการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ วิธีเข้าก่อนออกก่อน และวิธีถัวเฉลี่ย มีผลกระทบต่อฐานะการเงิน และผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างฐานะการเงินกับผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) พบว่า กลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือวิธีเข้าก่อนออกก่อน อัตราส่วนเงินหมุนเวียน และอัตราส่วนกำไรขั้นต้น มีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) ส่วนฐานะการเงินบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือวิธีถัวเฉลี่ย พบว่า อัตราส่วนกำไรขั้นต้นมีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI)

คำสำคัญ : นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ

Abstract

The studies of the factors choice of using measure policy the value of inventory on the financial position and returns of listed Company in the Market for Alternative Investment (MAI) are aimed to study factors influencing the measure policy the value of inventory, first in first out and weighted average method, compare the effects from choice of using measure policy the value of inventory and study the relationship between the financial position and returns of companies listed on the Market for Alternative Investment (MAI). The populations in the study are Listed Company in the Market for Alternative Investment (MAI) has collected data from the financial statements on 2552-2556 for hypothesis testing. The statistics use for factors choice of using measure policy the value of inventory is Chi-square Test and compare the effects from choice of using measure policy the value of inventory is t-Test and the statistics use for study the relationship between the financial returns of companies listed on the Market for Alternative Investment (MAI) is Multiple Regression Analyze by defining significance level of 0.05.

From the study factors choice of using measure policy the value of inventory found that type of industry and size of business are factors affecting the choice of using measure policy the value of inventory. For, the effects from choice of using measure policy the value of inventory, first in first out and weighted average method have effects to financial position. And Results study the relationship between the financial position and returns of companies listed on the Market for Alternative Investment (MAI) found that group of companies choice of using measure policy the value of inventory, first in first out and weighted average method, current ratio and gross profit margin have relationship with returns of companies listed on the Market for Alternative Investment (MAI). The financial position of companies measure policy the value of inventory weighted average method found that gross profit margin have relationship with returns of companies listed on the Market for Alternative Investment (MAI).

Keyword : Measure Policy the Value of Inventory

บทนำ

การตัดสินใจในการก่อตั้ง รูปแบบของการประกอบการ ประเภทของการดำเนินกิจการ หรือการตัดสินใจลงทุน สิ่งหนึ่งที่จะใช้ในการประกอบการตัดสินใจ คือ งบการเงินของกิจการ เมื่องบการเงินมีความสำคัญ ผู้บริหารของกิจการต้องการให้ งบการเงินแสดงฐานะการเงินหรือผลการดำเนินงานที่ดี เพื่อที่จะได้รับโอกาสที่จะขยายธุรกิจเพิ่มขึ้น งบการเงินจัดทำขึ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งนอกจากจะให้ข้อมูลแก่กลุ่มผู้ถือหุ้น ผู้ลงทุน ลูกจ้าง ผู้ให้กู้ ผู้ขายสินค้า เจ้าหนี้อื่น

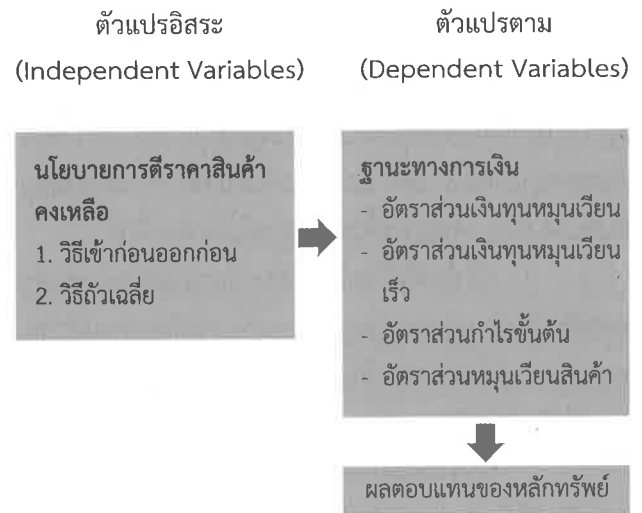
และสาธารณชน เป็นต้น และยังสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพ การทำงานของผู้บริหาร อาจดูได้จากผลตอบแทนของผู้บริหาร จะได้รับว่าผลตอบแทนมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับผลของ การปฏิบัติงาน และในปัจจุบันมีแนวทางเลือกให้ถือปฏิบัติ หลายวิธีการบัญชี และสามารถนำมาใช้ได้โดยไม่ขัดต่อ หลักการบัญชีรับรองทั่วไป ซึ่งการอนุญาตให้บริษัทสามารถ นำวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่แตกต่างกันมาใช้ได้ตามความเหมาะสม ของสภาพธุรกิจ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้บริหารเลือกใช้วิธีบัญชี เพื่อวัตถุประสงค์ใดประสงค์หนึ่ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อรายงาน การเงินขาดลักษณะเชิงคุณภาพไป ดังนั้น ผู้ใช้งบการเงิน

ควรให้ความสำคัญกับปัจจัยที่จะส่งผลต่อการใช้ดุลพินิจของ
ผู้บริหารในการเลือกใช้นโยบายบัญชี และผลกระทบที่มีต่อ
งบการเงินของแต่ละกิจการก่อนนำงบการเงินไปใช้เพื่อ
การประกอบการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจการที่มาตรฐานการ
บัญชี กำหนดแนวทางการปฏิบัติการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ
ที่สามารถให้ผู้บริหารเลือกนโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ
ได้ตามความเหมาะสมของธุรกิจ เป็นเหตุให้ผู้วิจัยมีความสงสัยว่า
ปัจจุบันบริษัทในประเทศไทยใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้า
คงเหลือ วิธีใด ผู้วิจัยจึงได้เลือกที่จะศึกษาบริษัทที่จดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) ว่าส่วนใหญ่ใช้วิธีการ
วัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ วิธีใด และปัจจัยใดที่เป็นเหตุให้เลือก
วิธีการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาปัจจัย 4 ด้าน
ที่คิดว่ามีอิทธิพลต่อการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้า
คงเหลือ คือ ด้านประเภทอุตสาหกรรม ด้านขนาดของกิจการ
ด้านผลตอบแทนผู้บริหาร และด้านจำนวนคณะกรรมการบริษัท
และยังได้ศึกษาผลกระทบจากการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่า
สินค้าคงเหลือ ที่แตกต่างกัน จะส่งผลกระทบต่อฐานะทาง
การเงิน และผลตอบแทนของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาด
หลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) หรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีต่อการเลือกนโยบายการวัด
มูลค่าสินค้าคงเหลือ วิธีเข้าก่อนออกก่อน และวิธีถัวเฉลี่ย
2. เพื่อเปรียบเทียบผลกระทบจากการเลือกใช้นโยบาย
สินค้าคงเหลือ ด้วยวิธีเข้าก่อนออกก่อน และวิธี
ถัวเฉลี่ยต่อฐานะการเงิน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์บริษัทที่เลือกใช้นโยบาย
การวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ วิธีเข้าก่อนออกก่อน และวิธีถัวเฉลี่ย
ระหว่างฐานะการเงินกับผลตอบแทนของบริษัทที่จดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการศึกษา

การทดสอบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือเข้าก่อนออกก่อน และวิธีถัวเฉลี่ยเป็นการวัดความสัมพันธ์ระหว่างประเภทอุตสาหกรรม ขนาดของกิจการ ผลตอบแทนของผู้บริหาร และจำนวนคณะกรรมการของบริษัท กับการเลือกใช้นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือด้วยวิธีเข้าก่อนออกก่อน และวิธีถัวเฉลี่ย ในการทดสอบครั้งนี้ได้ทำการตั้งสมมติฐานในการวิจัย 4 ข้อ ดังนี้

1. ประเภทอุตสาหกรรมมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ วิธีเข้าก่อนออกก่อน และวิธีถัวเฉลี่ย
2. ขนาดของกิจการ มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าด้วยวิธีเข้าก่อนออกก่อน และวิธีถัวเฉลี่ย
3. ผลตอบแทนผู้บริหาร มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าด้วยวิธีเข้าก่อนออกก่อน และวิธีถัวเฉลี่ย
4. จำนวนคณะกรรมการของบริษัท มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือวิธีเข้าก่อนออกก่อน และวิธีถัวเฉลี่ย

ในการวิเคราะห์ผลกระทบต่อฐานะการเงิน โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบ โดยจับคู่ระหว่างบริษัทที่ใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือด้วยวิธีเข้าก่อนออกก่อน กับบริษัทที่ใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือวิธีถัวเฉลี่ย ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนกำไรขั้นต้น อัตราการหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ ได้ทำการตั้งสมมติฐานไว้ 4 ข้อ ดังนี้

1. บริษัทที่เลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ วิธีเข้าก่อนออกก่อน มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน ต่ำกว่า การเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือวิธีถัวเฉลี่ย

2. บริษัทที่เลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ วิธีเข้าก่อนออกก่อนมีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว ต่ำกว่า การเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ วิธีถัวเฉลี่ย

3. บริษัทที่เลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ เข้าก่อนออกก่อน มีผลกระทบต่ออัตราส่วนกำไรขั้นต้น ต่ำกว่า การเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ วิธีถัวเฉลี่ย

4. บริษัทที่เลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ วิธีเข้าก่อนออกก่อนมีผลกระทบต่ออัตราการหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ ต่ำกว่า การเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ วิธีถัวเฉลี่ย

ในส่วนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างฐานะการเงินกับผลตอบแทนของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) โดยใช้อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนกำไรขั้นต้น อัตราการหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ ได้ทำการตั้งสมมติฐานไว้ 2 ข้อ ดังนี้

1. อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนกำไรขั้นต้น อัตราการหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ วิธีเข้าก่อนออกก่อน มีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI)

2. อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนกำไรขั้นต้น อัตราการหมุนเวียนสินค้าคงเหลือของบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือวิธีถัวเฉลี่ยมีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI)

ขอบเขตการวิจัย

ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ ด้วยวิธีเข้าก่อนออกก่อน และวิธีถัวเฉลี่ย โดยศึกษาปัจจัย 4 ด้าน คือ ด้านประเภทอุตสาหกรรม ด้านขนาดกิจการ ด้านผลตอบแทนผู้บริหาร และด้านจำนวนคณะกรรมการของบริษัท พร้อมทั้งศึกษาผลกระทบต่อฐานะการเงิน เช่น อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนกำไรขั้นต้น อัตราการหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างฐานะการเงินกับผลตอบแทนของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากงบการเงิน หมายเหตุประกอบงบการเงิน และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ปี พ.ศ. 2552-2556

แนวคิดและทฤษฎี

1. แนวคิดเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือ

อาจารย์สวัสดิ์ พุ่มภักดี, ผศ.ดร.วันชัย ประเสริฐศรี และอาจารย์ประภัสสร กิตติมนโรรม (2550: 121) ได้กล่าวไว้ว่า สินค้าคงเหลือ หมายถึง สินค้าสำเร็จรูป ซึ่งซื้อมาเพื่อขายให้กับลูกค้า และมีส่วนที่เหลืออยู่ในในวันสิ้นงวด ส่วนกิจการประเภทธุรกิจอุตสาหกรรม สินค้าคงเหลือประกอบด้วย

(1) สินค้าสำเร็จรูป หมายถึง สินค้าที่ผลิตสำเร็จแล้วยังจำหน่ายไม่หมด หรือเป็นของที่ทำหรือผลิตสำเร็จไว้เพื่อขาย คงเหลืออยู่ในวันปิดบัญชี

(2) สินค้าระหว่างผลิต หรืองานระหว่างทำ หมายถึง ของที่ทำหรือผลิตสำเร็จบางส่วน และต้องการผลิตเพิ่มเติมก่อนที่จะนำออกขาย ซึ่งประกอบด้วยวัตถุดิบค่าแรงทางตรง และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการผลิต

(3) วัตถุดิบ หมายถึง วัตถุดิบที่ซื้อมาเพื่อใช้ในการผลิต อันเป็นส่วนผสมหรือส่วนประกอบอันสำคัญในการทำหรือผลิตสินค้าสำเร็จรูป แต่ยังไม่ได้ใช้ คงเหลือจากการผลิตในวันสิ้นปี

(4) วัสดุโรงงาน หมายถึง วัสดุสิ้นเปลืองต่างๆ ที่ซื้อมาเพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการผลิตสินค้าหรือเป็นส่วนน้อยที่ใช้ในการทำหรือผลิตสินค้าสำเร็จรูป อาจเป็นส่วนผสมหรือส่วนประกอบก็ได้ ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่

31 (ปรับปรุง) เรื่องสินค้าคงเหลือ ได้ให้คำนิยาม สินค้าคงเหลือ หมายถึง สินทรัพย์ซึ่งมีลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (1) มีไว้เพื่อขายตามลักษณะการประกอบธุรกิจตามปกติ (2) อยู่ในระหว่างกระบวนการผลิตเพื่อให้เป็นสินค้าสำเร็จรูปเพื่อขาย (3) อยู่ในรูปของวัตถุดิบหรือวัสดุที่มีไว้เพื่อใช้ในการผลิตสินค้าหรือให้บริการ และตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง สินค้าคงเหลือ กล่าวไว้ดังนี้ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง สินค้าคงเหลือ **วัตถุประสงค์**

1. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติทางบัญชีสำหรับสินค้าคงเหลือ ประเด็นหลักของการบัญชีสำหรับสินค้าคงเหลือ คือ จำนวนต้นทุนที่จะรับรู้เป็นสินทรัพย์ และยกยอดไปจนกว่าจะมีการรับรู้รายได้ที่สัมพันธ์กัน มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดแนวปฏิบัติในการคำนวณหาต้นทุนของสินค้าคงเหลือ และการรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในภายหลัง รวมทั้งการปรับลดมูลค่าสินค้าคงเหลือให้เท่ากับมูลค่าสุทธิที่จะได้รับนอกจากนี้มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ยังให้แนวทางเกี่ยวกับวิธีการคำนวณหาต้นทุนของสินค้าคงเหลืออีกด้วย

ขอบเขต

2. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ถือปฏิบัติกับสินค้าคงเหลือทุกประเภทยกเว้น

2.1 งานระหว่างก่อสร้างภายใต้สัญญาก่อสร้าง ซึ่งรวมถึงสัญญาการให้บริการที่เกี่ยวข้อง โดยตรง (ดูมาตรฐานบัญชี ฉบับที่ (ปรับปรุง 2552) เรื่อง สัญญาก่อสร้าง)

2.2 เครื่องมือทางการเงิน (ดูมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้) และมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 39 เรื่อง การรับรู้และการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้)

2.3 สินทรัพย์ชีวภาพที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเกษตร และผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว (ดูมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 41 เรื่อง เกษตรกรรม (เมื่อมีการประกาศใช้))

3. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่ถือปฏิบัติกับการวัดมูลค่าของสินค้าคงเหลือที่ถือไว้โดย

3.1 ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์จากป่า ผลิตผลทางการเกษตรภายหลังการเก็บเกี่ยว แร่ และผลิตภัณฑ์จากแร่ เนื่องจากสินค้าคงเหลือเหล่านั้นวัดมูลค่าด้วยมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าดังกล่าว จะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนในงวดที่มีการเปลี่ยนแปลงมูลค่านั้น

3.2 นายหน้า-ผู้ค้าสินค้าโภคภัณฑ์ ซึ่งวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือด้วยมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย เมื่อสินค้าคงเหลือดังกล่าววัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายโดยการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนในงวดที่มีการเปลี่ยนแปลงมูลค่านั้น

4. สินค้าคงเหลือตามที่กล่าวไว้ในข้อ 3.1 ซึ่งวัดมูลค่าด้วยมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ ณ ขั้นตอนของการผลิตที่กำหนดไว้แน่นอน เช่น เมื่อเก็บเกี่ยวผลิตผลทางการเกษตร หรือเมื่อมีการสกัดแร่ได้แล้ว และมีความแน่นอนว่ากิจการจะสามารถขายสินค้าคงเหลือนั้นได้ เนื่องจากได้มีการทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้าไว้แล้ว หรือมีการประกันราคาโดยรัฐบาล หรือสินค้านั้นมีตลาดซื้อขายคล่องรองรับ และมีความเสี่ยงน้อยมากที่จะขายสินค้าคงเหลือนั้นไม่ได้ สินค้าคงเหลือดังกล่าวอยู่นอกเหนือขอบเขตของมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ เฉพาะในเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการวัดมูลค่า

2. แนวคิดเกี่ยวกับการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือด้วยราคาทุน (Cost Basis of Inventory Valuation) กิจการที่มีสินค้าคงเหลือ ไม่ว่าจะ เป็นสินค้าสำเร็จรูป หรือวัตถุดิบในกิจการอุตสาหกรรม ที่เหลืออยู่เมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี หรือสิ้นงวดจะต้องมีการตรวจนับสินค้าคงเหลือ และตีราคาคำนวณหามูลค่าของสินค้าที่เหลืออยู่ ณ วันสิ้นงวดบัญชี โดยปกติแล้วการคำนวณหามูลค่าหรือราคาของสินค้าคงเหลือ กิจการจะต้องมีการตีราคาสินค้าคงเหลือด้วยราคาทุน หรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ (ราคาตลาด หมายถึง ราคาที่กิจการจะต้องจ่ายไปเพื่อซื้อสินค้าหรือผลิตสินค้าขึ้นมาใหม่) เมื่อสิ้นงวดบัญชีกิจการต้องมีการตีราคาสินค้าคงเหลือซึ่งจะต้องเลือกระหว่างราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ (ราคาตลาด) โดยนำราคาทั้ง 2 ประเภท มาเปรียบเทียบกับกัน ซึ่งราคาไหนต่ำจะ

ต้องใช้ราคานั้นเป็นสินค้าคงเหลือของกิจการ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วราคาของสินค้าคงเหลือของกิจการมักจะมีราคาทุนต่ำกว่าราคาตลาด ดังนั้นการตีราคาสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นงวดบัญชีกิจการส่วนใหญ่จะตีราคาสินค้าคงเหลือด้วยราคาทุน ซึ่งมีวิธีการตีราคา (สมเดช โรจน์ครุเสถียร และคณะ, 2554: 102-119) โดยปกติการตีราคาสินค้าคงเหลือมี 4 แบบ แต่แบบมาตรฐานไทยฉบับล่าสุด ได้ยกเลิกวิธีเข้าหลังออกก่อน มีดังต่อไปนี้

2.1 วิธีเข้าก่อน-ออกก่อน (First-In, First-Out Method or FIFO) การวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ วิธีนี้จะคำนวณหาว่า สินค้าที่ซื้อหรือผลิตได้ก่อนย่อมจะถูกขายออกไปก่อน และสินค้าคงเหลือจะเป็นสินค้าที่ซื้อหรือผลิตได้ครั้งล่าสุดตามลำดับ วิธีนี้เหมาะสำหรับกิจการที่ไม่ต้องการให้สินค้าซื้อไว้ครั้งแรกเก็บไว้นานเกินไป ซึ่งอาจจะทำให้สินค้านั้นเสื่อมคุณภาพได้หากไม่ขายออกไปก่อน สินค้าประเภทอุปโภคหรือบริโภคที่เก็บได้ไม่นาน มีอายุหรือระยะเวลาในการเก็บรักษาจึงเหมาะสมที่จะเลือกการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ โดยวิธีนี้

2.2 วิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted-Average Method) การวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ วิธีนี้จะคำนวณจากราคาทุนของสินค้าที่มีไว้ขายต่อหน่วยเท่ากับราคาทุนทั้งหมดของสินค้าที่กิจการได้ซื้อมาซึ่งรวมสินค้าคงเหลือต้นงวดด้วย หาดด้วยจำนวนหน่วยของสินค้าทั้งหมดที่มีไว้เพื่อขาย วิธีนี้จะใช้กับกิจการเลือกวิธีบันทึกบัญชีสินค้าแบบสิ้นงวด (Periodic Inventory Method) เท่านั้น

2.3 วิธีเฉพาะเจาะจง (Specific Identification Method) การวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ วิธีนี้จะคำนวณจากสินค้าที่สามารถแยกออกได้อย่างชัดเจนว่า สินค้าชนิดใดซื้อมาเมื่อใด ราคาเท่าไร ก็ให้ตีราคาสินค้าคงเหลือตามราคาที่เป็นจริงของแต่ละประเภทที่เหลืออยู่ ดังนั้น เมื่อกิจการขายสินค้าออกไปก็ต้องทราบในทันทีว่า สินค้าที่ขายเป็นสินค้าตัวใด ราคาที่ซื้อมาเท่าไร เหมาะกับกิจการที่ซื้อสินค้าแต่ละครั้งมีจำนวนไม่มาก และมีขนาดใหญ่ ราคาค่อนข้างสูง เช่น รถยนต์ เครื่องจักร ขนาดใหญ่

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ พบว่า ผลงานวิจัยของ วัลลภ เผ่านักรบ (2552) ได้ทำการศึกษา

เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ วิธีเข้าก่อนออกก่อน และวิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก โดยได้ทำการศึกษา 3 ปัจจัย คือ ประเภทอุตสาหกรรม ขนาดของกิจการ และสัดส่วนหนี้สินในโครงสร้างเงินทุน โดยเก็บข้อมูลจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า ประเภทอุตสาหกรรม และขนาดของกิจการมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ วิธีเข้าก่อนออกก่อน และวิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก แต่ปัจจัยด้านสัดส่วนหนี้สินในโครงสร้างเงินทุนไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ ดังกล่าว และผลงานวิจัยของ Dopuch and Pincus (1988) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวเลขทางบัญชี และอัตราส่วนทางการเงินบัญชีระยะยาว ของกิจการที่ได้ใช้วิธีการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ วิธีเข้าก่อนออกก่อนเปรียบเทียบกับวิธีเข้าหลังออกก่อน ผลการศึกษาพบว่า วิธีเข้าหลังออกก่อนมีความสัมพันธ์ต่อการประหยัดภาษีมากกว่าตัวแปรอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Cushing and LeClere (1992) ได้ศึกษาวิธีการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ เข้าก่อนออกก่อน และวิธีเข้าหลังออกก่อน ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงปี ค.ศ. 1975-1984 ผลการศึกษา พบว่าบริษัทที่ใช้วิธีเข้าหลังออกก่อนมีการประหยัดภาษีได้อย่างมีนัยสำคัญ นอกจากปัจจัยในการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ ในด้านประเภทอุตสาหกรรม ด้านขนาดกิจการ ด้านสัดส่วนโครงสร้างเงินทุน ยังมีปัจจัยอื่นๆ ในการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ เช่น ผลตอบแทนผู้บริหาร ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาผลงานวิจัยของกันยารัตน์ เสกสรรพาณิช (2542) ได้สำรวจการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ กับปัจจัยด้านการให้ผลตอบแทนกับผู้บริหาร ซึ่งเป็นแนวคิดภายใต้ทฤษฎีการบัญชีผลประโยชน์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านผลตอบแทนผู้บริหาร กิจการส่วนใหญ่ เลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ วิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักมากที่สุด

3. แนวคิดเกี่ยวกับการลงทุน

คำว่า "การลงทุน" หมายถึง การซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ หรือหลักทรัพย์ของบุคคลหรือสถาบันซึ่งให้ผลตอบแทนเป็นสัดส่วนกับความเสี่ยงตลอดเวลาอันยาวนานประมาณ 10 ปี

แต่อย่างต่ำไม่ต่ำกว่า 3 ปี การลงทุนแบ่งเป็น ประเภทใหญ่ๆ 3 ประเภท คือ 1) การลงทุนเพื่อการบริโภค 2) การลงทุนในธุรกิจ 3) การลงทุนในหลักทรัพย์

การลงทุนหลักทรัพย์เป็นตัวสินค้าที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์นั้น เป็นหลักทรัพย์ระยะยาว ซึ่งประกอบด้วย หุ้นกู้ พันธบัตร หุ้นกู้แปลงสภาพ หุ้นกู้ชนิดมีสิทธิซื้อหุ้น ใบแสดงสิทธิซื้อหุ้น Option หุ้นบุริมสิทธิ และหุ้นสามัญ เป็นต้น

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลตอบแทนจากการลงทุน พบว่า ผลงานวิจัยของ ศจี ศรีสัตตบุร (2548) ศึกษาเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ของ อัตราส่วนทางการเงินกับผลตอบแทนหลักทรัพย์ ผลการศึกษาพบว่า อัตราผลตอบแทนจากยอดขาย และอัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือมีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนของหุ้นสูงกว่าอัตราส่วนทางการเงินอื่นๆ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักลงทุนมีความเชื่อถือข้อมูลของบริษัทเปิดเผยมากกว่าการที่นักลงทุนนำข้อมูลจากงบการเงินมาทำการวิเคราะห์เอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี รอดอ่อน (2550) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างราคาตลาดหลักทรัพย์กับอัตราส่วนทางการเงินของอุตสาหกรรมปิโตรเคมี และเคมีภัณฑ์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้ อัตราส่วนทางการเงินรายไตรมาสทั้งหมด 6 ตัว คือ อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้น อัตราส่วนเงินปันผลต่อหุ้น อัตราส่วนมูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนราคาซื้อขายต่อมูลค่าตามบัญชี อัตราส่วนราคาซื้อขายต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และราคาตลาดหลักทรัพย์ถัวเฉลี่ย 5 วัน นับจากวันที่ประกาศผลการดำเนินงานรายไตรมาส ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2544 ถึงไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ. 2548 ผลการศึกษา พบว่า อัตราส่วนมูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น และอัตราส่วนราคาซื้อขายต่อมูลค่าตามบัญชี มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงราคาตลาดของหลักทรัพย์มากที่สุดถึง 9 หลักทรัพย์ ดังนั้น อัตราส่วนมูลค่าตามบัญชีหุ้น และอัตราส่วนราคาซื้อขายต่อมูลค่าบัญชี จึงไม่สามารถบอกการเปลี่ยนแปลงราคาตลาดหลักทรัพย์กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีได้

4. แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

การวิเคราะห์อัตราส่วนเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล 2 รายการซึ่งความสัมพันธ์นี้อาจแสดงในรูปร้อยละ อัตราส่วน หรือสัดส่วน การวิเคราะห์อัตราส่วน เพื่อให้ผู้วิเคราะห์งบการเงินสามารถวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการดังนี้

4.1 การวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน สภาพคล่อง หมายถึง ความสามารถในการเปลี่ยนสภาพสินทรัพย์ให้เป็นเงินสดเพื่อนำไปชำระหนี้หมุนเวียน อัตราส่วนนี้เป็นการวัดความสามารถของกิจการที่จะชำระหนี้สินหมุนเวียนซึ่งความสามารถของกิจการในการชำระหนี้สินหมุนเวียนจะมีความสำคัญกับผู้ใช้งบการเงินทุกฝ่าย ถ้ากิจการไม่มีความสามารถในการชำระหนี้สินหมุนเวียนแล้วก็ส่งผลให้กิจการไม่มีความสามารถในการชำระหนี้สินไม่หมุนเวียนด้วย นอกจากนี้แล้วการที่กิจการไม่มีความสามารถในการชำระหนี้สินหมุนเวียนแล้วก็อาจส่งผลให้กิจการมีความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายในอนาคตโดยในการวัดสภาพคล่องนี้จะใช้การวิเคราะห์สินทรัพย์หมุนเวียน และหนี้สินหมุนเวียน

4.2 ความสามารถในการทำกำไร เป็นการวัดอัตราส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียน กับหนี้สินหมุนเวียน อัตราส่วนนี้ได้ใช้กันอย่างแพร่หลายในการวัดความสามารถของกิจการที่จะชำระหนี้สินหมุนเวียน การคำนวณอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการเลือกใช้นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือมีผลกระทบต่อฐานะการเงิน พบว่า ผลงานวิจัยของ สาวิตรี เสถียรเสพย์ (2540) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มบริษัทพัฒนาที่อยู่อาศัย โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล 5 ปี คือ พ.ศ. 2534-พ.ศ. 2538 จากการศึกษาเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มบริษัทพัฒนาที่อยู่อาศัยในตลาดหลักทรัพย์ ผลการศึกษาพบว่า บริษัทแต่ละขนาดมีอัตราส่วนทางการเงินไม่แตกต่างกัน ยกเว้น อัตราส่วนด้านจำนวนเท่าส่วนผลตอบแทนต่อดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายประจำ อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น ที่ขนาดของบริษัทมีผลต่ออัตราส่วนดังกล่าว

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงสำรวจ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) เกี่ยวกับการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ ในการคัดเลือกบริษัทที่นำมาวิจัย จะใช้บริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือวิธีเข้าก่อน ออกก่อน และวิธีถัวเฉลี่ย ไม่รวมถึงบริษัทที่ประกอบกิจการ การเงินส่วนปัจจัยด้านขนาดของกิจการโดยพิจารณาจากยอด สินทรัพย์รวมปี เฉลี่ย 5 ปี พ.ศ. 2552- 2556 เป็นตัวกำหนด ขนาดของกิจการ โดยใช้ค่ามัธยฐาน เป็นตัวแบ่งขนาดของ กิจการ ปัจจัยด้านผลตอบแทนของผู้บริหาร โดยพิจารณาจาก กำไรสุทธิต่อส่วนผู้ถือหุ้นเฉลี่ย 5 ปี พ.ศ. 2552-2556 ปัจจัยด้าน จำนวนคณะกรรมการของบริษัท โดยพิจารณาจากคณะกรรมการ บริษัท ปี พ.ศ. 2556 เป็นตัวกำหนด โดยใช้ค่ามัธยฐาน (Median) เป็นตัวแบ่งปัจจัยด้านจำนวนคณะกรรมการของ บริษัท ทดสอบสมมติฐาน เกี่ยวกับปัจจัยการเลือกใช้นโยบาย การวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ วิธีเข้าก่อนออกก่อน และวิธีถัวเฉลี่ย โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงกลุ่ม โดยใช้สถิติ ทดสอบ Chi-square Test

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลกระทบการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ วิธีเข้าก่อนออกก่อน และวิธีถัวเฉลี่ย โดยใช้วิธีการจับคู่ พิจารณาจากสินทรัพย์เฉลี่ย 5 ปี แต่ละคู่ต้องมีสินทรัพย์เฉลี่ยต่างกันไม่เกินร้อยละ 30 เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อน โดยการทดสอบสมมติฐาน เกี่ยวกับผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร ฐานะทาง การเงินที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้ อัตราส่วนเงินลงทุนหมุนเวียน คำนวณได้จากอัตราส่วนเงินลงทุนหมุนเวียน/สินทรัพย์หมุนเวียน อัตราส่วนเงินลงทุนหมุนเวียนเร็ว คำนวณได้จาก อัตราส่วนเงินลงทุนหมุนเวียนเร็ว/สินทรัพย์หมุนเวียน สินค้าคงเหลือ คำนวณได้จาก อัตราส่วนกำไรขั้นต้น/กำไรขั้นต้น/ขายสุทธิ และทำการทดสอบโดยใช้ t-Test

3. ทำการทดสอบวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ฐานะการเงินกับผลตอบแทนของหลักทรัพย์ โดยใช้สถิติ Multiple Regression Analyze

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ได้ กำหนดไว้ ผลการทดสอบมีดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	Sig	ผลการทดสอบ
- สมมติฐานเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้นโยบายการตีราคา สินค้าคงเหลือวิธีเข้าก่อนออกก่อนและวิธีถัวเฉลี่ย บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) ดังนี้		
1. ประเภทอุตสาหกรรม	0.00	ยอมรับ
2. ขนาดของกิจการ	0.02	ยอมรับ
3. ผลตอบแทนผู้บริหาร	0.39	ปฏิเสธ
4. จำนวนคณะกรรมการ	0.29	ปฏิเสธ
- สมมติฐานเกี่ยวกับ เปรียบเทียบการเลือกใช้นโยบายการตีราคาสินค้าคง เหลือวิธีเข้าก่อนออกก่อนและวิธีถัวเฉลี่ยมีผลกระทบต่อฐานะทางการเงินบริษัท จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) ดังนี้		
5. บริษัทที่เลือกใช้นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือด้วยวิธีเข้าก่อน ออกก่อน มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินลงทุนหมุนเวียน ค่ากว่า การ เลือกใช้นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือวิธีถัวเฉลี่ย	0	ยอมรับ
6. บริษัทที่เลือกใช้นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือด้วยวิธีเข้าก่อน ออกก่อนมีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินลงทุนหมุนเวียนเร็ว ค่ากว่า การ เลือกใช้นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือวิธีถัวเฉลี่ย	0.02	ยอมรับ
7. บริษัทที่เลือกใช้นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือวิธีเข้าก่อนออก ก่อน มีผลกระทบต่ออัตราส่วนกำไรขั้นต้น ค่ากว่า การเลือกใ้ นนโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือวิธีถัวเฉลี่ย	0	ยอมรับ
8. บริษัทที่เลือกใช้นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือวิธีเข้าก่อนออก ก่อนมีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินลงทุนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ ค่ากว่า การ เลือกใช้นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือวิธีถัวเฉลี่ย	0.02	ยอมรับ
9. สมมติฐานเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ของฐานะการเงินที่เลือกใช้นโยบาย การวัดมูลค่าราคาสินค้าคงเหลือวิธีเข้าก่อนออกก่อนกับผลตอบแทนของบริษัท จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI)		
9.1. อัตราส่วนเงินลงทุนหมุนเวียน	0.02	ยอมรับ
9.2. อัตราส่วนเงินลงทุนหมุนเวียนเร็ว	0.09	ปฏิเสธ
9.3. อัตราส่วนกำไรขั้นต้น	0.04	ยอมรับ
9.4. อัตราการหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	0.18	ปฏิเสธ
10. สมมติฐานเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ของฐานะการเงินที่เลือกใช้นโยบาย การวัดมูลค่าราคาสินค้าคงเหลือวิธีเข้าก่อนออกก่อนกับผลตอบแทนของบริษัท จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI)		
10.1. อัตราส่วนเงินลงทุนหมุนเวียน	0.87	ยอมรับ
11.2. อัตราส่วนเงินลงทุนหมุนเวียนเร็ว	0.93	ปฏิเสธ
12.3. อัตราส่วนกำไรขั้นต้น	0.87	ยอมรับ
13.4. อัตราการหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	0.93	ปฏิเสธ

อภิปรายผล

ในการวิเคราะห์เกี่ยวกับการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้ำคงเหลือ ผู้ใช้งบการเงินควรตระหนักถึงปัจจัยทางด้านประเภทอุตสาหกรรม เนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้พบว่า ปัจจัยด้านประเภทอุตสาหกรรม และขนาดของกิจการ มีอิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญต่อการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้ำคงเหลือ วิธีเข้าก่อนออกก่อน และวิธีถัวเฉลี่ย ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ วัลลภ เผ่านักรบ พบว่า ประเภทอุตสาหกรรม และขนาดของกิจการ มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้ำคงเหลือ วิธีเข้าก่อนออกก่อน และวิธีถัวเฉลี่ย แต่สำหรับปัจจัยทางด้านผลตอบแทนผู้บริหาร และจำนวนคณะกรรมการบริษัท ไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้ำคงเหลือ วิธีเข้าก่อนออกก่อน และวิธีถัวเฉลี่ย อาจเกิดขึ้นได้จากหลายสาเหตุ อาทิเช่น ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ในการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการตีราคาคณะกรรมการอาจไม่ได้เป็นผู้กำหนด ดังนั้น จำนวนคณะกรรมการบริษัทจึงไม่มีผลต่อการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้ำคงเหลือ เป็นต้น

ในการเปรียบเทียบผลกระทบต่อการใช้เลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้ำคงเหลือ วิธีเข้าก่อนออกก่อน และวิธีถัวเฉลี่ย ที่มีต่อฐานะการเงิน ผลการวิจัย พบว่า บริษัทที่เลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้ำคงเหลือ วิธีเข้าก่อนออกก่อน และวิธีถัวเฉลี่ย มีผลกระทบต่อ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนเงินลงทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนกำไรขั้นต้น และ อัตราการหมุนเวียนสินค้ำคงเหลือ เป็นไปตามข้อสมมติฐานงานวิจัย อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จักรวดี ขอบพิเพียร (2542) พบว่า การเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้ำคงเหลือ ที่แตกต่างกัน จะส่งผลกระทบต่ออัตราการทางการเงิน ทุกช่วงเวลา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เหตุผลอาจเกิดจากข้อมูลที่นำมาศึกษานั้นอยู่ในช่วงราคาสินค้ำปรับตัวสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ จนสามารถส่งผลกระทบต่อตัวเลขในงบการเงินได้ ดังนั้น ผู้ใช้งบการเงินควรตระหนักถึง สถานการณ์ราคาไว้เป็นสำคัญ ในการเลือกใช้นโยบายการตีราคาสินค้ำคงเหลือวิธีออกก่อน และวิธีถัวเฉลี่ย

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ฐานะการเงิน กับ ผลตอบแทนของหลักทรัพย์ ซึ่งประกอบไปด้วย อัตราส่วน

เงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนกำไรขั้นต้น อัตราการหมุนเวียนสินค้ำคงเหลือ โดยใช้วิธีการทางสถิติ พบว่า ในกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้ำคงเหลือ วิธีเข้าก่อนออกก่อน อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน มีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนของหลักทรัพย์ เป็นไปตามข้อสมมติฐานงานวิจัย พบว่า อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน มีทิศทางตรงข้ามกับผลตอบแทนของหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน ใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้สินระยะสั้นด้วยสินทรัพย์ระยะสั้น เป็นเครื่องชี้ฐานะการเงินระยะสั้นของธุรกิจ ถ้าบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้ำคงเหลือ วิธีเข้าก่อนออกก่อนมีความคล่องตัว สูง ผลตอบแทนของหลักทรัพย์ที่จะลงทุนจะมีค่าต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย ศจี ศรีสัตตบุตร์ (2548) และ Lipe (1986) พบว่า อัตราส่วนกำไรขั้นต้น มีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่คาดหวังของ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ส่วนอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว และอัตราการหมุนเวียนสินค้ำคงเหลือ ไม่มีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนของหลักทรัพย์ กล่าวคือ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถในการชำระหนี้สินหมุนเวียนด้วยสินทรัพย์หมุนเวียนที่หักสินค้ำคงเหลือออก ดังนั้น บริษัทที่เลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้ำคงเหลือ วิธีเข้าก่อนออกก่อน จึงไม่สามารถนำอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็วมาใช้ในการตัดสินใจ ประกอบกับการลงทุนให้หลักทรัพย์ และอัตราการหมุนเวียนสินค้ำคงเหลือ เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการดำเนินงาน เป็นอัตราส่วนที่ไม่สะท้อนให้เห็นถึงกำไรจากการดำเนินงานอย่างชัดเจน ทำให้นักลงทุนไม่สามารถนำมาประกอบการตัดสินใจในการลงทุนได้

และในการศึกษา กลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้ำคงเหลือ วิธีถัวเฉลี่ย พบว่า อัตราส่วนกำไรขั้นต้น มีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนของหลักทรัพย์ เป็นไปตามข้อสมมติฐานงานวิจัย กล่าวคือ อัตราส่วนกำไรขั้นต้นบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินค้ำคงเหลือ วิธีถัวเฉลี่ย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) อย่างมีนัยสำคัญ

สรุป

ในการศึกษาปัจจัยการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีผลกระทบต่อฐานะการเงิน และผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) พบว่า ในการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินทรัพย์ ควรคำนึงถึง ประเภทอุตสาหกรรมและขนาดของกิจการ เพราะในการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินทรัพย์ ผู้บริหารต้องวิเคราะห์ถึงประเภทอุตสาหกรรมและขนาดของกิจการ และในการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินทรัพย์ วิธีเข้าก่อนออกก่อน และวิธีถัวเฉลี่ย ยังส่งผลกระทบต่อฐานะการเงิน ที่ได้ทำการวิจัยอีกด้วย และในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างฐานะการเงินกับผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) อัตราส่วนเงินหมุนเวียน และอัตราส่วนกำไรขั้นต้น เป็นอัตราส่วนที่สามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์นั้นๆ ได้

เอกสารอ้างอิง

- กันยารัตน์ เสกสรรพาณิชย์. 2542. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับนโยบายการบัญชี กับนโยบายการวัดมูลค่าสินทรัพย์สำหรับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ภายใต้ทฤษฎี Positive Accounting. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- จักรวุฒิ ขอบพิเพียร. 2542. "การศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบจากวิธีการตีราคาสินค้าตามราคาทุน โดยวิธีเข้าก่อนออกก่อน และวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก." วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วัลลภ เผ่านักรบ. 2552. "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้นโยบายการวัดมูลค่าสินทรัพย์ และผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงิน กรณีศึกษา: บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ บัญชีมหาบัณฑิต, สาขาการบัญชี, คณะการจัดการและการท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ศจี ศรีสัตตบุตร. 2548. ความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงินกับผลตอบแทนของหุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต (การบัญชี) คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สวัสดิ์ พุ่มภักดี, วันชัย ประเสริฐศรี และประภัสสร กิตติมนิรม. 2550. การบัญชีชั้นกลาง 1. กรุงเทพฯ: บริษัทพัฒนาวิชาการ (2535) จำกัด.
- สาวิตรี เสถียรเสนย์. 2541. "การเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มบริษัทพัฒนาที่อยู่อาศัยในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย." วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สุภาวະดี รอดอ่อน. 2550. ความสัมพันธ์ระหว่างราคาตลาดหลักทรัพย์กับอัตราส่วนทางการเงินของอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2548. การวิเคราะห์งบการเงินกรุงเทพฯ: บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.
- สมเดช โรจน์ศรีเสถียร และคณะ. 2554. ปัญหาในการจัดทำบัญชีและภาษีอากรของสินค้าคงเหลือ รายงานสินค้าและวัตถุดิบ. กรุงเทพฯ : บริษัท ธรรมนิติเพรส จำกัด.
- Cushing. B. E., & Lwclere, M. J. 1992. Evidence on the Determinants of Inventory Accounting Policy Choice. *The Accounting Review*, 67, 355-366.
- Dopuch, N, & Pincus, M. 1988. Evidence on the Choice of Inventory Accounting Methods: LIFO versus FIFO. *Journal of Accounting Research*, 26 supplement, 28-59.
- Lipe, R. C. 1986. The information contained in the Components of earning. *Journal of Accounting Research*, 24(3), 37-64.